

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a dr. Nagy Zsuzsanna ügyvéd által képviselt **II., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r. és VIII.r. felpereseknek alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságnál 10.P.20.816/2006. szám alatt indult és a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.821/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a másodfokú határozat ellen a II-VIII.r. felperesek és az alperes felülvizsgálati kérelme folytán a 2012. január hó 17. napján tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.821/2010/4. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben hatályon kívül helyezi, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 10.P.20.816/2006/120. számú ítéletét részben megváltoztatja és az alperest terhelő marasztalás összegét 11.119.947 (Tizenegymillió-egyszáztizenkilencezer-kilencszáznegyvenhét) Ft-ra és annak 2002. június 27. napjától a kifizetés napjáig járó, az elsőfokú bíróság ítéletében írt mértékű késedelmi kamataira leszállítja.

Az elsőfokú bíróság ítéletében írtak helyett kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a II-VIII. r. felpereseknek mint együttes jogosultaknak 15 nap alatt 116.730 (Egyszáztizenhatezer-hétszázharminc) Ft első- másodfokú és felülvizsgálati együttes perköltséget.

Az alperest képviselő ügygondnok díját 30.000 (Harmincezer) Ft-ban állapítja meg és felhívja a II-VIII.r. felpereseket a fenti ügygondnoki díjnak 15 napon belül történő egyetemleges kifizetésére.

Kötelesek a II-VIII.r. felperesek egyetemlegesen 3.545.300 (Hárommillió-ötszáznegyvenötezer-háromszáz) Ft, az alperes pedig 871.100 (Nyolcszázhetvenegyezer-egyszáz) Ft kereseti, másodfokú és

felülvizsgálati eljárási illetéket az államnak az adóhatóság felhívására megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes az időközben végelszámolás folytán megszűnt E Kft. (korábban I.r. felperes, a továbbiakban: I.r. felperes) ügyvezetője volt, akinek ügyvezetői megbízását a taggyűlés 2001. január 31. napján megszüntette, utóbb jogerős bírói ítélet a tagsági viszonyát is megszüntette.

Az alperes az I.r. felperes ügyvezetőjeként különböző szerződéseket kötött.

1.) 2000. július 31-én 2000. november 30-i teljesítési határidővel megbízóként az alperes az I.r. felperes nevében megbízási szerződést kötött a H D Kft-vel 1,600.000 Ft + ÁFA megbízási díj ellenében az abban megjelölt CO vezeték környezetvédelmi terveinek elkészítésére, majd a díjat a szerződés módosítása során 2000. november 29-én 1,900.000 Ft + ÁFA-ra összesen 2,128.000 Ft-ra emelték fel. A 2.128.000 Ft-ot az I.r. felperes megfizette.

2.) 2000. szeptember 2-án az alperes az I.r. felperes nevében megrendelőként szerződést kötött a perben nem álló G E Kft-vel az s-i CO vezeték építés előkészítési munkáinak elvégzésére 1,600.000 Ft + ÁFA díj ellenében. Az I.r. felperes 2,000.000 Ft-ot fizetett ki a vállalkozónak.

3.) Az alperes az I.r. felperes képviselőjében 2000. október 16-án közreműködői szerződést kötött P J-el, mint megbízottal a B Rt. és az É Kft. közötti CO vezeték építésével kapcsolatos tervezői és egyéb munkák elvégzésére 300.000 Ft megbízási díj ellenében. A megbízott számláját az I.r. felperes kiegyenlítette.

4.) Az L G Rt-nek az I.r. felperessel kötött szerződéstől való elállását megelőzően, illetve az elállást követően is az alperes tulajdoni lap másolatok beszerzését kérte Cs L-től. Az I.r. felperes Cs L részére 800.000 Ft-ot fizetett meg.

5.) Az alperes 2000. október 19-én tervezési szerződést kötött a C Kft-vel mint tervezővel az L G Rt. és a B Rt. közötti CO vezeték tervezésére 7,650.000 Ft + ÁFA díj ellenében. Az I.r. felperesnek ezzel 1,000.000 Ft többletkiadása keletkezett.

6.) Az alperes 2000. november 2-án az I.r. felperes képviselőjeként az I.r. felperes nevében az L G Rt. megrendelővel CO vezeték elkészítésére vállalkozási szerződést kötött 305,000.000 Ft vállalkozói díj ellenében a taggyűlés kötelező jóváhagyása nélkül. Az L G Rt. 2000. november 24-én a vállalkozási szerződéstől elállt. A Vas Megyei Bíróság a G.40.107/2001/40. szám alatt hozott ítéletében az elállás jogszerűségét állapította meg. A felperesek a

szerveződésből származó elmaradt hasznót érvényesítették jelen perben kárként.

7.) Az I.r. felperes képviseletében az alperes az 1996. május 7-én kötött kölcsönszerződéssel 500.000 Ft, majd az 1996. június 19-én kötött kölcsönszerződéssel további 1,200.000 Ft kölcsönt nyújtott a B V Kereskedelmi Bt-nek. A perben az összeg visszafizetése nem került bizonyításra.

8.) Az I.r.felperes képviseletében eljárva az alperes 1996. október 25-e és 1998. december 29-e között összesen 17,529.880 Ft kölcsönt nyújtott a P G Kft-nek, amelynek visszafizetése a perben nem volt megállapítható.

9.) Az alperes az általa előleg címén 2000. március 31.-2000. december 31. között több tételben az I.r. felperestől felvett 1,119.947 Ft-tal nem számolt el.

10.) Az I.r. felperes képviseletében az alperes megrendelőként 2000. szeptember 15-én bruttó 625.000 Ft díj ellenében vállalkozási szerződést kötött a G E Kft-vel, amely összeget az I.r. felperes számla ellenében kifizettette.

11.) Az 1999. november 1-én kötött szerződés alapján a T Kft. tulajdonában álló palackok forgalmazása és fuvarozása kapcsán befolyt vételárból az alperes 350.000 Ft-ot kivett, amelyet a T-al való elszámolás során az I.r. felperes pótolta ki.

12.) 2000. október 2-án az alperes a G E Kft-vel a sajtóbábonyi veszélyes hulladékégetővel kapcsolatban kötött szerződés alapján a Kft. által 998.000 Ft díjról kiállított számlát az I.r. felperes kiegyenlítette.

13.) Az alperes 2000. október 28-án egy V típusú gépkocsit bérelt az I.r. felperes nevében 268.750 Ft bérleti díj ellenében. A bérleti díjat az I.r. felperes megfizette.

14.) Az alperes a 2000. december 12-én kelt bérleti szerződéssel S gépkocsikat bérelt az I.r. felperes nevében a kereset szerint 580.200 Ft bérleti díj ellenében. Egy jogerős ítélet által megítélt bérleti díjakat az I.r. felperes kiegyenlítette.

15.) Az alperes az I.r. felperes nevében menetmetsző szerszámokat vásárolt, amelyekre az I.r. felperes 1,000.000 Ft előleget fizetett ki. A per adatai szerint a menetmetszők nem kerültek az I.r. felperes birtokába.

16.) Az I.r. felperes kötelező felelősségbiztosítás hiánya miatt az M részére 105.000 Ft-ot egyenlített ki.

17.) Az alperes az I.r. felperes B B Rt-nél vezetett bankszámlájáról 1,280.000 Ft-ot vett fel, amellyel nem számolt el.

18.) Az alperes magával vitte az I.r. felperes tulajdonában álló fax gépet, ezzel 53.298 Ft kárt okozott.

19.) Az alperes 1999. május 31-én üzletrész adásvételi szerződést kötött az I.r. felperessel 2,100.000 Ft vételár ellenében, amelyből 1,400.000 Ft-ot nem egyenlített ki.

A II-VIII. r. felperések (továbbiakban: felperések) - akik

engedményezési szerződés útján jutottak a perbeli követelésekhez - módosított keresetükben kártérítés és üzletrész ellenérték címén összesen 71,802.592 Ft tőke, ennek kamatai és a perköltségek megfizetésére kérték az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első fokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 10.P.20.816/2006/120. számú ítéletében az alperest 38,842.825 Ft kártérítésben és 1,400.000 Ft üzletrész ellenértékében, ennek kamataiban és a részperköltségben marasztalta.

A Debreceni Ítéltábla a mindegyik fél fellebbezése folytán hozott Pf.I.20.821/2010/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta, az alperes marasztalását tartalmazó rendelkezését részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás összegét 10,706.000 Ft-ra és az elsőfokú bíróság ítéletében írt kamataira leszállította. A felek perköltségét ennek megfelelően módosította.

A másodfokú bíróság az első fokú eljárásban beszerzett szakértői vélemény és a per egyéb adatai alapján megállapította, hogy a 6.) pont alatti vállalkozási szerződést az I.r. felperes nevében az alperes annak tudatában kötötte meg, hogy hiányoztak a szerződés teljesítésének a pénzügyi feltételei, ezért az I.r. felperes a fenti vállalkozási szerződést semmiképpen sem tudta volna teljesíteni. Az alperes az 1997. évi CXIV. törvény (1997. évi Gt.) 29. §-ának /1/ bekezdésében írt, az ügyvezetőtől elvárható fokozott gondosság tanúsításának elmulasztásával a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegességét figyelmen kívül hagyva felelőtlenül vállalt olyan kötelezettségeket, amelyeket az I.r. felperes nem tudott volna teljesíteni. E megállapítást a másodfokú bíróság az első fokú eljárásban beszerzett dr. H S szakértő szakvéleményére alapította. Így az alperes felróható magatartását megállapította. Ennek ellenére úgy ítélte meg, hogy a kártérítésnek hiányzik a Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdésében írt egyik konjunktív feltétele a kár bekövetkezése. Mivel az I.r. felperesnek már a szerződés megkötésekor sem volt reális esélye a szerződés teljesítésére, ezáltal az elérni kívánt haszon megszerzésére, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal ellentétben akként foglalt állást, hogy e szerződés alapján 30,000.000 Ft elmaradt haszon megfizetésére az alperes nem kötelezhető.

Az 1-5.) pont alatti szerződések tekintetében a másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes kártérítési felelőssége a keresettel érvényesített teljes összeg erejéig fennáll. A per adatai szerint már a legkorábbi szerződés (2000. július hó 31.) megkötésének

időpontjában az alperesnek tudatában kellett volna lennie az L G Rt-vel megkötni szándékozott szerződésnek az I.r. felperes lehetőségeit meghaladó volumenével, ezért a járulékos szerződések megkötésétől is tartózkodnia kellett volna. Ezek megkötésével indokolatlan költségeket okozott, amelyek az I.r. felperes oldalán kárként jelentkeznék. Az L G Rt. által közölt elállás végső soron az alperes magatartására volt visszavezethető, ezért az 1-5.) pontok alatt felsorolt szerződések következtében 6,228.000 Ft fizetési kötelezettsége áll fenn az alperesnek.

A 7.) és 8.) pontok alatt felsorolt kölcsönszerződések tekintetében sem az első, sem a másodfokú bíróság nem találta megállapíthatónak az alperes kártérítési felelősségét.

A 9.) pontok alatt feltüntetett az alperes által a pénztárból felvett 1,119.947 Ft tekintetében mindkét fokú bíróság úgy foglalt állást, hogy bár az összegnek az alperes általi felvétele bizonyított, azt a felpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk, hogy ennek felvétele kárként jelentkezett az I.r. felperesnél.

A 10.) és 12.) pontokban felsorolt megállapodásokkal összefüggésben mindkét fokú bíróság megállapította, hogy a kiállított számlák mögött nem voltak valós gazdasági események, ezért mindkét fokú bíróság kötelezte az alperest 625.000 Ft, illetőleg 998.000 Ft és kamatainak a felperes részére történő visszafizetésére.

A 11.) pontban feltüntetett 350.000 Ft-os követelés tekintetében mindkét fokú bíróság megállapította, hogy az alperes az összeget felvette, azzal nem számolt el, beszámítási kifogást az összeggel szemben nem terjesztett elő, így köteles a 350.000 Ft-ot a felpereseknek megfizetni.

A 13.) és 14.) pont alatt feltüntetett autóbérléssel kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a másodfokú bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy e címen a felpereseket kártérítés nem illeti meg. Az alperes marasztalását önmagában nem alapozza meg, hogy a saját tulajdonú gépkocsijának használata után is elszámolt különböző költségeket, mert ebből nem következik automatikusan a gépjárművek bérletére kötött szerződések sürgősszerű volta.

A 15.) és 17.) pont alatti tételek kapcsán a másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a menetmetsző szerszámok miatt kifizetett 1,000.000 Ft előleg kárként jelentkezett az I.r. felperesnél, mivel azok nem kerültek az I.r. felperes birtokába. Álláspontja szerint azonban ez az összeg kétszeresen került elszámolásra az alperes terhére, először a 15.) pontban, másodjára pedig a 17.) pontban érvényesített 1,280.000 Ft követelésen belül. Megállapította ugyanakkor, hogy az alperes az I.r. felperes nevében 280.000 Ft-ért személygépkocsit vásárolt. A másodfokú bíróság ezért a 15.) pontban érvényesített 1,000.000 Ft előleget kárként az alperes terhére elszámolta, a 17.) pontban írt 1,280.000 Ft-tal kapcsolatosan azonban nem állapította meg az alperes fizetési kötelezettségét.

A 16.) pont szerinti 105.000 Ft-os követelést mindkét fokú bíróság

megalapozottnak találta, ezt az I.r. felperesnek a felelősségbiztosítási fedezet hiánya miatt kellett megtérítenie. A marasztalás indoka az volt, hogy az alperes nem gondoskodott az I.r. felperes képviselőjében az általa használt gépjármű kötelező felelősségbiztosítási szerződésének a megkötéséről, illetőleg fenntartásáról és így vett részt a gépjármű a forgalomban.

A 18.) pontban írt fax értéket kártérítés címén a másodfokú bíróság nem találta még részben sem megítélhetőnek.

A 19.) pontban írt 1,400.000 Ft összegű vételár hátralék tekintetében a másodfokú bíróság megállapította, hogy annak megfizetését a Pp. 164. §-ának /1/ bekezdése szerint az alperesnek kellett kétséget kizáróan bizonyítania. Azt is az alperes volt köteles bizonyítani, hogy a részére járó osztalékba történő beszámítás útján rendezte a vételárat. Ezzel kapcsolatban azonban az elsőfokú bíróság felhívása ellenére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét 10,706.000 Ft-ra és annak kamataira leszállította.

Megállapította, hogy a felperesek pernyertessége az eredeti kereseti követeléshez képest 14,91 % és ennek megfelelően módosította a felek által külön felhívásra megtérítendő 750.000 Ft kereseti illeték összegét. Figyelemmel a felek által előlegezett költségekre, valamint arra, hogy a per első szakaszában az alperes meghatalmazott jogi képviselővel járt el, akként rendelkezett, hogy a perben felmerült költségét mindegyik fél maga viseli.

A jogerős ítélet ellen valamennyi peres fél felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperest 36,447.947 Ft-ban és ennek 2002. június 27-től járó késedelmi kamatában kérték marasztalni.

A kereseti kérelem 1.), 3.) és 4.) pontjában foglaltak tekintetében előadták, hogy az elsőfokú bíróság 375.000 Ft-ot ítél meg a kereseti kérelemben foglalt 2,128.000 Ft követelés helyett. Előadták, hogy indokolatlanul adott megbízást az alperes a H D Kft-nek, amikor az L G Rt-vel még létre sem jött a szerződés. Az elkészült környezetvédelmi tervnek az I.r. felperes semmilyen hasznát nem vette az L G Rt-nek a szerződéstől való elállása miatt. Előadták, hogy 3.) pontban részletezett ügyletben P J-nek az alperes 300.000 Ft-ot fizetett ki oly módon, hogy a kifizetés mögött semmiféle teljesítés nem volt. A felperesek mint engedményesek ezért igényt tarthatnak az I.r. alperes által kifizetett 300.000 Ft megtérítésére.

A 4.) ponttal kapcsolatban arra hivatkoztak, hogy az alperes a szerződéstől való elállás tényét Cs L-al nem közölte, az általa kért 800.000 Ft követelés fele összegében 400.000 Ft-ban marasztalta az „első és másodfokú bíróság” a felperest.

Az elmaradt haszonnal kapcsolatosan (6.) kereseti pont) előadták, hogy a Vas Megyei Bíróság a G.40.107/2001. szám alatt hozott ítéletében jogerősen megállapította az elállás jogszerűségét és annak okait. Így jelen perben a bíróságoknak a szerződéstől való elállás jogszerűségét és annak okait vizsgálni nem kellett és nem is lehetett. A hivatkozott jogerős ítélet az elállás jogszerűségét az alperes magatartásában jelölte meg, olyan okot nem jelölt meg, amely az I.r. felperes magatartására, a kivitelezéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek hiányára lenne visszavezethető. A másodfokú bíróság azon megállapítása, miszerint az I.r. felperesnek nem volt reális lehetősége az L G Rt-vel kötött szerződés teljesítésére, egyszerű fikció. A másodfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy „két szakértő nem vitatta” a szerződés I.r. felperes által való teljesíthetőségét.

A 9.) pontban felvett előleg vonatkozásában előadták, hogy a kiadási pénztárbizonylatok alapján került az előleg az alperes birtokába. Az átvett 1,119.947 Ft-tal az alperes elszámolni volt köteles, ezt az elszámolást nem végezte el, ezért vissza kell fizetnie a fenti összeget.

A 13.) pontban megjelölt bérleti díjak tekintetében azt adták elő, hogy az alperes 268.000 Ft bérleti díjat számolt el egy W típusú személygépkocsi bérletére akkor, amikor saját gépkocsijára is használt fel különböző összegeket.

A 14.) pontban megjelölt, S típusú gépkocsikra kötött bérleti szerződés megkötésének időpontjában az I.r. felperes már nehéz anyagi helyzetben volt és semmilyen körülmény nem indokolta e bérleti szerződés megkötését. Ezen összeget az alperes felelőtlen ügyvezetői döntése miatt kellett az I.r. felperesnek kifizetnie, a másodfokú bíróság azonban ezt a követelést teljes mértékben elutasította.

A 17.) pontban szereplő kereseti kérelemmel a B Banktól felvett 1,280.000 Ft-tal kapcsolatosan arra hivatkoztak, hogy abból az alperes a menetvágókat nem vásárolhatta meg, erre tévesen hivatkozott a másodfokú bíróság. Az 1,280.000 Ft az I.r. felperes pénztárába nem került be és a felhasználása sem került bizonyításra, ezért köteles azt az alperes visszafizetni.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

Állította, hogy az 1.), 2.), 3.), 4.) és 5.) pont alatti szerződések megkötésére szükség volt az L G Rt-vel kötött szerződés teljesítéséhez. Állította, miszerint bizonyítást nyert, hogy a H D Kft., P J, Cs L a G E Kft. „az alvállalkozói szerződést” teljesítették, a C Kft-vel az I.r. felperes új ügyvezetői és nem ő állapodtak meg, így ez utóbbival kapcsolatos kiadás nem róható a terhére. Az „alvállalkozói szerződések” megkötése nem volt jogellenes, mivel azok az L G Rt-vel kötött

szerződés előkészületi tevékenységét jelentették.

Az a körülmény, hogy az I.r. alperes az L G Rt-vel kötött szerződés teljesítésére nem volt képes, nem jelenti egyúttal azt is, hogy az alperes már az 1.)-5.) pont alatti szerződések megkötésekor is tudomással bírt a teljesítés lehetetlenségéről.

Állította, miszerint a menetmetszők vonatkozásában (15.) pont) nem nyert bizonyítást, hogy azoknak az I.r. felperes általi birtokbavételére nem került sor, így az 1,000.000 Ft-ban való marasztalása is tévesen történt.

Előadta, hogy az 1,4 millió Ft összegű vételár tartozása (19. pont alatti tétel) a részére mint tulajdonos részére járó osztalékba beszámításra került.

Sérelmezte a másodfokú bíróság által megállapított perköltség és illeték összegét is, azt azonban nem jelölte meg és számításokkal nem támasztotta alá, hogy a pernyertessége és pervesztessége arányában ténylegesen milyen költség illetné meg, illetőleg milyen költségre tartana igényt.

.-.-.-.-.-.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelmek keretei között vizsgálta felül és csak a felperesek felülvizsgálati kérelmét találta részben alaposnak.

A felperesek felülvizsgálati kérelmükben előadták, hogy a Miskolci Városi Bíróságnál B.327/2003. szám alatt folyamatban volt büntetőeljárásban beszerzett iratok egyértelműen bizonyították a kereseti tényállásban írtakat.

A Kúria rögzíti, miszerint felperesek azt nem jelölték meg, hogy mely tanúk vallomása mit tartalmazott, továbbá, hogy miként kellett volna mérlegelnie azokat a polgári bíróságnak ahhoz, hogy a keresetet alátámasszák.

A Pp. 4. §-ának /1/ bekezdése szerint a polgári bíróságokat a határozataik meghozatalában más hatóság döntése, illetőleg az e döntésben megállapított tényállás nem köti. A 4. § /2/ bekezdése értelmében ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Az a körülmény, hogy a büntető eljárásban milyen bizonyítékok merültek fel, önmagukban a polgári perben nem bírnak kötelező erővel a polgári bíróságra nézve. A Pp. 3. §-ának /5/ bekezdése szerint a polgári bíróság ettől függetlenül felhasználhat a tényállás felderítése érdekében minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas, mivel a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás

meghatározott módjához, vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához a polgári bíróság nincsen kötve. A felpereseknek azonban a keresetük megalapozott voltát alátámasztó bizonyítékokat konkrétan fel kellett volna sorolniuk és nyilatkozniuk arról, hogy mely bizonyíték, mely tényállási elem igazolására alkalmas. Ilyen előadás hiányában nem állapítható meg, hogy jogszabályt sértett a másodfokú bíróság azzal, hogy a büntetőeljárásban felvett tanúvallomásokat figyelmen kívül hagyta a tényállás megállapításánál.

Alaptalanul sérelmezték a felperesek, hogy a másodfokú bíróság - az elsőfokú bírósággal azonos módon - csak részben ítélte meg a keresetben 1.), 3.) és 4.) pont alatt érvényesített követeléseket. A másodfokú bíróság ugyanis az 1-5.) pont (továbbá a 10.), 11.), 12.), 15.), 16.) és 19.) pont) alatti teljes kereseti követelés megítélésével határozta meg az alperest terhelő marasztalás összegét 10,706.000 Ft-ban. Ezért a Kúriának az 1.), 3.) és 4.) ponttal összefüggésben előadottakkal érdemben nem kellett foglalkozni a felperesi felülvizsgálati kérelem kapcsán.

A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben sérelmezték a másodfokú bíróságnak a 30,000.000 Ft és járulékai (6.) pont) iránt előterjesztett keresetük elutasításra vonatkozó ítéleti rendelkezését. A felperesek hivatkoztak arra, hogy a Vas Megyei Bíróság a G.40.107/2011/40. számú ítéletében megállapította az L G Rt. szerződéstől való elállásának jogszerűségét és annak indokait. A bíróság a jelen per alperesének magatartása miatt találta jogszerűnek az L G Rt. elállását.

Nem értett egyet a Kúria a felpereseknek a felülvizsgálati kérelemben kifejtett azon jogi álláspontjával, hogy mindezekre tekintettel a jelen peres eljárásban a bíróságoknak a szerződéstől való elállás jogszerűségét és okait már nem kellett vizsgálniuk és azt nem is vizsgálhatták. A Pp. 229. §-ának /1/ bekezdése értelmében a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje zárja ki, hogy ugyanabból a tényalapból származó, ugyanazon jog iránt, ugyanazok a felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék.

A perbeli esetben megállapítható, hogy a Vas Megyei Bíróság előtt G.40.107/2001. szám alatt folyamatban volt perben résztvevő felek az L G Rt. és az I.r. felperes volt, e per tárgyát az képezte, hogy az L G Rt. jogszerűen állt-e el a jelen per I.r. felperesével kötött vállalkozási szerződéstől és terheli-e az elállás miatt az I.r. felperessel szemben kártérítési kötelezettség. Jelen per alperese félként a perben nem vett részt, nem képezte a per tárgyát a alperes kártérítési felelőssége sem. A hivatkozott határozat jogereje tehát nem hat ki a jelen perben résztvevő felekre, így a jelen perben az elállás jogszerűségétől függetlenül vizsgálniuk kellett az eljárt bíróságoknak, hogy az alperessel szemben

fennállnak-e a kártérítési felelősség Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdésében írt konjunktív feltételei. Vizsgálni kellett tehát az alperes magatartásának felróhatóságát a kár bekövetkezését, valamint a kár és az alperesi felróható magatartás közötti okozati összefüggést. Fel kellett tárni ezért többek között azt, hogy lett volna-e az I.r. felperesnek reális lehetősége az L G Rt-vel kötött szerződés teljesítésére; arra, hogy hozzájusson a keresettel érvényesített nettó árbevételhez.

A felperes hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság nem vette figyelembe két szakértő véleményét. Az iratok között elfekszik J J I igazságügyi könyvszakértő és K B igazságügyi műszaki szakértő nyomozati eljárásban benyújtott szakértői véleménye, valamint a jelen perben beszerzett dr. Z Gy igazságügyi szakértő, dr. H S igazságügyi könyvszakértő szakértői véleménye. A másodfokú bíróság dr. H S igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján nem iratellenesen, nem a logika alapvető szabályait megsértve jutott arra a következtetésre, hogy az I.r. felperesnek nem volt reális lehetősége az L G Rt-vel kötött szerződés teljesítésére. A szakértő álláspontját meggyőzően kifejtette, igazolta, így azt a Kúria a másodfokú bírósággal egyező indokok alapján ítélezése alapjául elfogadja. A másodfokú bíróság döntésével és annak indokolásával a Kúria e körben mindenben egyetért, annak helyes indokait megismételni nem kívánja.

A Kúria megítélése szerint alappal sérelmezték a felperesek a kereseti kérelem 9.) pontjában szereplő 1,119.947 Ft iránti kereset elutasítását. A perben rendelkezésre álló kiadási pénztárbizonylatból csupán azt lehetett megállapítani, hogy az alperes a pénztárból előleg címén 1,119.947 Ft-ot felvett. Arra vonatkozóan azonban semmiféle adat nem merült fel, hogy az összeggel az alperes elszámolt volna, azt mire fordította. A perben eljáró bíróságok tévesen ítélték meg, hogy ennek bizonyítatlansága a felperesek terhére értékelendő. Miután nem volt vitás, hogy az alperes a keresetlevél 9. sorszámú mellékleteként csatolt számlalapban írt összeget 2000. március 31. és 2000. december 31. között előleg címén átvette, a Pp. 164. §-ának /1/ bekezdése szerint őt terhelte annak bizonyítása, hogy az előleget mire fordította. N K tanú az I.r. felperes volt pénztárosa tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy mint pénztáros elszámolási kötelezettség nélkül nem adott át pénzeszközt az alperesnek. Az alperes maga sem állította, hogy az összeget elszámolási kötelezettség nélkül vette át. A P.21.515/2003/26. számú jegyzőkönyvbe foglalt előadása szerint azzal 2000. január 10-én, február 16-án és 2002. július 13-án elszámolt. Az előlegek kifizetésére azonban 2000. március 31. és december 31. között került sor, így nem képezhették az azt megelőző elszámolások részét, a 2002. július 13-i elszámolás pedig nincs bizonyítva. Utóbb az alperes arra hivatkozott, hogy a hiányzó összeget a bevont „tőkerésze” 4,2 millió Ft-ot kitevő értékéből vonta le az I.r.

felperes, ezt azonban ugyancsak nem tudta bizonyítani.

A 13-14.) pont alatti kereseti kérelmekben írt, a gépkocsi bérleti díjával kapcsolatos követelés tekintetében a másodfokú bíróság helytállóan utasította el a keresetet az elsőfokú bíróságtól eltérően. A döntésének a másodfokú bíróság e vonatkozásban kellő indokolását adta, ezen indokokkal a Kúria mindenben egyetért.

A 15.) és a 17.) pont alatti 2,280.000 Ft megfizetése iránti kereseti kérelmet a másodfokú bíróság azért utasította el 1,280.000 Ft erejéig, mert álláspontja szerint nem került bizonyításra, hogy az alperes először 1,000.000 Ft-ot, másodszor 1,280.000 Ft-ot vett fel az I.r. felperes számlájáról, illetőleg pénztárából. A másodfokú bíróság csak 1,280.000 Ft felvételét látta bizonyítottnak, melyből 280.000 Ft-ot a felperesek által sem vitatottan egy gépkocsi beszerzésére fordított az alperes.

A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság a bizonyítékokat nem iratellenesen, nem a logika alapvető szabályait megsértve mérlegelte.

Az nem vitatható, hogy az alperes 2001. január 25-én az I.r. felperes bankszámlájáról 1,280.000 Ft-ot felvett, majd még ugyanezen a napon bevételi pénztárbizonylatot állított ki arról, hogy a fenti összeget az I.r. felperes pénztárába befizette. Rendelkezésre áll továbbá egy dátum nélküli kiadási pénztárbizonylat, amely szerint az alperes a D Kft. részére 1,000.000 Ft-ot motoros menetmetszők számlájának előlegeként megfizetett. A kiadási pénztárbizonylat dr. Z Gy és J J I szakértők szakvéleménye szerint olyan tömbből származott, amelyet az I.r. felperes nem használt, az 1,000.000 Ft kiadás az I.r. felperesnél lekönyvelésre nem került. Ugyanakkor dr. Z Gy szakértő úgy nyilatkozott, hogy a bankból felvett 1,280.000 Ft az I.r. felperes pénztárába végül is bevételezésre került. Így tehát a felpereseknek nem sikerült kétséget kizáróan bizonyítaniuk, hogy az alperes két alkalommal összesen 2,280.000 Ft-ot vett fel az I.r. felperes számlájáról, illetőleg pénztárából. Az nem vitatott, a felperesek is elismerték és a szakértő is nyilatkozott arról, hogy az alperes az I.r. felperes nevében a felvett 1,280.000 Ft-ból 280.000 Ft-ért gépkocsit vásárolt, amely az I.r. felperes vagyonában megjelent. Azt pedig a perben eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helyesen állapították meg, hogy a menetmetsző szerszámok az I.r. felperes birtokába bizonyítottan nem kerültek.

A Kúria jogi álláspontja szerint is a birtokba adás megtörténtét, a nagy értékű szerszámoknak az I.r. felperes részére történő átadását az alperesnek kellett bizonyítania. A megvásárolt eszközöket az alperesnek a könyvnyilvántartás szabályai szerint átvételi elismervény ellenében át kellett adnia az I.r. felperes raktárának,

a raktárosnak arról raktárjegyet kellett kiállítani, majd az I.r. felperes eszköznyilvántartásában fel kellett tüntetni. A per adatai alapján a szerszámok a felperes eszköznyilvántartásába felvételre nem kerültek és egyéb bizonyíték sem áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy azok birtokba adása megtörtént. A bizonyítatlanság következményeit az alperesnek kell viselnie. Az érdemi döntést nem befolyásolná, ezért a Kúria csak utal rá, hogy arra is van adat, miszerint az 1,000.000 Ft-os előleg számla a D Kft-nél nem lelhető fel, a számla fiktív volt. A fentiekből következően a Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság nem iratellenesen, nem a logika alapvető szabályait sértve foglalt állást - figyelemmel a 36. számú felperesi beadványban foglaltakra is - amikor a 15.) és 17.) pont kapcsán összesen 1,280.000 Ft felvételét találta bizonyítottnak az I.r. alperes számlájáról, amelyből a felperesnek 1,000.000 Ft kára keletkezett.

A fent kifejtettekre tekintettel a felperések felülvizsgálati kérelmét a Kúria 1,119.947 Ft erejéig találta alaposnak.

Az alperes felülvizsgálati kérelmét a Kúria teljes terjedelmében alaptalannak találta.

A keresetlevélben 1-5.) pont alatt feltüntetett szerződések vonatkozásában az alperes azt állította, hogy ezek megkötésére szükség volt az L G Rt-vel kötött szerződés teljesítéséhez. Az iratokból ezzel szemben megállapítható, hogy az alperes az L G Rt-vel a vállalkozási szerződést 2000. november 2-án kötötte és attól az L G Rt. 2000. november 24-én állt el. Az alperes a H D Kft-vel 2000. július 31-én, a G E Kft-vel 2000. szeptember 2-án, P J-el 2000. október 16-án a C Kft-vel 2000. október 19-én kötötte meg a szerződést, azt megelőzően, hogy az L G Rt-vel az I.r. felperes szerződést kötött volna, így alappal nem állíthatja, hogy ezek megkötésére a fenti szerződés teljesítése érdekében került sor. E szerződések az L G Rt-vel kötendő szerződés teljesítését szolgálhatták, de mivel a szerződés teljesítésére az I.r. felperesnek nem volt reális lehetősége, azok indokolatlan kiadásokat okoztak.

A Kúria rámutat arra, hogy az alperesnek mint az I.r. felperes ügyvezetőjének ismernie kellett az általa vezetett cég anyagi lehetőségeit, nevezetesen, hogy nem tudja teljesíteni anyagi eszközök híján az L G Rt-vel kötött vállalkozási szerződést. Az ügyvezetőre kötelező gondos eljárás mellett tudnia kellett, hogy nem áll érdekében az I.r. felperesnek a perbe hozott 1-3.) pont alatti szerződések megkötése. Ha az L G Rt. nem állt volna el a szerződéstől, az I.r. felperesnek a szerződésszegés jogkövetkezményeivel kellett volna szükségszerűen szembenéznie.

A 4.) pont alatti kiadásra azért került sor, mert az alperes Cs L M-t az L G Rt-vel létrejött szerződéstől való elállást megelőzően,

illetve azt követően bízta meg tulajdoni lap másolatok beszerzésével. Elállás előtt az előbbi szerződéseknél ismertetett okok miatt, az elállás után pedig az elállás miatt nem volt helye Cs L M megbízásának, a megbízásból az I.r. felperesnek kára keletkezett.

Az I.r. felperes és a C Kft. közötti szerződés a keresetlevél 5. számú mellékleteként csatolva van az iratokhoz, azt a megrendelő I.r. felperes képviselőjében az alperes írta alá. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott először arra, hogy nem ő kötötte meg a perbeli szerződést. Olyan tény, körülmény, vagy jogi álláspont, amely a korábbi eljárásokban nem szerepelt, a felülvizsgálati eljárásban nem hozható fel, azt a Kúria érdemben nem vizsgálhatja.

Annak nincs jogi jelentősége, hogy az 1-5.) pont alatti szerződések vállalkozói, illetőleg megbízottai eleget tettek-e a szerződésben vállalt kötelezettségeknek. Nem merült fel ugyanis arra értékelhető adat, hogy szolgáltatásaikat a felperesek, illetve a korábbi I.r. felperes hasznosítani tudta volna.

A 15.) pont alatti, a menetmetszők vételára megítélésének kötelezettségére a Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelme kapcsán indokolást adott.

A 10.), 11.), 12.), valamint a 16.) pontok alatt megítélt összegek tekintetében az alperes nem adta indokát annak, hogy miért tartja jogsértőnek a másodfokú bíróság e körben hozott marasztaló ítéletét, a felülvizsgálati kérelme e részében nem felel meg a Pp. 272. §-ának /2/ bekezdésében foglaltaknak, ezért e tételek kapcsán előterjesztett felülvizsgálati kérelem érdemben nem volt vizsgálható.

Az üzletrész ellenértékében marasztaló másodfokú ítéletet azért tartotta az alperes jogsértőnek, mert állítása szerint az 1,400.000 Ft vételárat beszámították mint a volt I.r. felperes tagját megillető osztalékba. Erre a körülményre a másodfokú eljárásban is hivatkozott, azonban sem ott, sem a felülvizsgálati kérelmében nem adott elő sem tényállást, sem elszámolást arról, hogy melyik évre járó, milyen összegű, mikor esedékes osztalékba került a tartozása beszámításra, így e részében a felülvizsgálati kérelem ugyancsak nem képezheti érdemi felülvizsgálat tárgyát.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.821/2010/4. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben a Pp. 275. §-ának /4/ bekezdése szerint hatályon kívül helyezte, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 10.P.20.816/2001/120. számú ítéletét részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás összegét 11,119.947 Ft-ra és annak 2002. június 27. napjától a kifizetés

napjáig járó az elsőfokú bíróság ítéletében írt mértékű késedelmi kamatára leszállította.

A perköltségek vonatkozásában a Kúria a következőket állapította meg:

Az elsőfokú eljárásban a per tárgyának értéke 71,802.600 Ft volt, ebből a felperes nyert 11,119.947 Ft-ot. A pernyertesség és pervesztesség aránya a felperesre terhesebben 16-84 %.

A perérték után a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a /2/ bekezdésének a) és b) pontja alapján felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíj 3,518.000 Ft. Az ennek 16 %-át kitevő 562.880 Ft illetné meg a felperest. Az elsőfokú eljárásban azonban az alperes egy ideig jogi képviselővel járt el, ezért a 84 %-os pernyertességére figyelemmel a Kúria akként rendelkezett, hogy mindkét fél maga viseli az elsőfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíját.

Az elsőfokú eljárásban a felperes 573.385 Ft, az alperes pedig 17.350 Ft szakértői költséget előlegezett. A felperest illeti az általa előlegezett költség 16 %-át kitevő 91.734 Ft, az alperest pedig az általa előlegezett 17.350 Ft 84 %-át kitevő 14.574 Ft. A két összeg beszámításával a felperes elsőfokú perköltsége 77.160 Ft.

A másodfokú eljárásban mindkét peres fél fellebbezett, a felperes részéről a fellebbezési érték 23,151.970 Ft, amelyből nyert 1,119.947 Ft-ot, a fellebbezési érték 5 %-át. A 23,151.970 Ft után felszámítható 559.000 Ft ügyvédi munkadíj 5 %-át kitevő 27.590 Ft illeti meg.

Az alperes részéről a fellebbezési érték 40,286.770 Ft, az ezután felszámítható ügyvédi munkadíj 974.125 Ft. Az alperes 28,460.123 Ft pernyertessége a perérték 70 %-át teszi ki, így az alperes a 974.125 Ft ügyvédi munkadíj 30 %-át, 292.230 Ft-ot köteles a felperesnek megfizetni, így a felperesnek járó másodfokú ügyvédi munkadíj 320.180 Ft.

Az alperes a másodfokú eljárásban 900.000 Ft illetéket rótt le, a pernyertességére tekintettel igényt tarthat az ennek 70 %-át kitevő 630.000 Ft megtérítésére. A felperesnek járó másodfokú ügyvédi munkadíj és az alperesnek járó illetékköltség beszámításával a felperes 309.820 Ft másodfokú perköltséget köteles az alperesnek fizetni.

A felülvizsgálati eljárásban a felperes 35,400.000 Ft további összeg megítélését kérte, amelyből a Kúria megítélt 1,119.947 Ft-ot. A pernyertesség és pervesztesség aránya a felperes felülvizsgálati kérelme szempontjából 3-97 % a felperesre terhesebben. A felszámítható 788.750 Ft ügyvédi munkadíj 3 %-át kitevő 23.660 Ft felülvizsgálati perköltségre tarthat igényt a felperes a saját felülvizsgálati kérelme kapcsán.

Az alperes oldaláról a felülvizsgálati érték 10,706.000 Ft. Az alperes felülvizsgálati kérelme teljes mértékben alaptalan volt, ezért a vesztett összeg után köteles a felperesnek 325.730 Ft felülvizsgálati perköltséget megfizetni, így a felülvizsgálati eljárásban a felperes 349.390 Ft perköltségre támaszthat igényt.

A fenti költségek beszámításával a Kúria a felperes részére első-, másodfokú és felülvizsgálati részperköltségként Pp. 81. §-ának /1/ bekezdése szerint 116.730 Ft-ot ítélte meg.

Az alperest képviselő ügygondnok díját a másodfokú bírósággal közel azonos összegben 30.000 Ft-ban határozta meg.

Az elsőfokú eljárásban a felperesek nem róttak le 750.000 Ft kereseti illetéket. Az ennek 84 %-át kitevő 630.000 Ft-ot a felperesek, 16 %-át kitevő 120.000 Ft-ot az alperes köteles az államnak az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának /3/ bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése és 15. §-ának /1/ bekezdése szerint az adóhatóság felhívására megfizetni.

A másodfokú eljárásban a felperes nem rótt le 900.000 Ft fellebbezési eljárási illetéket. A pernyertesség és pervesztesség arányában az összeg 95 %-át kitevő 855.000 Ft-ot a felperes köteles az államnak megfizetni.

A felülvizsgálati eljárásban a felperes nem rótt le 2,124.000 Ft felülvizsgálati eljárási illetéket, amelyből 63.720 Ft-ot az alperes 2,060.300 Ft-ot pedig megfizetni a fenti jogszabályhely alapján.

A felülvizsgálati eljárásban az alperes nem rótt le 642.400 Ft-ot, amelyet maga tartozik megfizetni a már hivatkozott jogszabályhely szerint.

Budapest, 2012. január 17.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.előadó-bíró
Dr.Lőrincz Györgyné sk. bíró